

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO UPRAVE

Nacrt Prijedloga zakona br. ____

**NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) BR.
211/2011 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD 16. VELJAČE
2011. GODINE O GRAĐANSKOJ INICIJATIVI, S KONAĆNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, ožujak 2013.

**PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) BR. 211/2011 EUROPSKOG
PARLAMENTA I VIJEĆA OD 16. VELJAČE 2011. GODINE O GRAĐANSKOJ
INICIJATIVI**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 85/2010 – pročišćeni tekst).

**II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TRABAJU UREDITI
ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE IZ DONOŠENJA ZAKONA
PROISTEĆI**

Oblici i način osobnog sudjelovanja hrvatskih državljana s biračkim pravom u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave uređeno je Zakonom o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“ br. 33/96, 92/01., 69/07.-Odluka ustavnog suda RH i 38/09.

Na razini Europske unije u veljači 2011. godine donesena je Uredba (EU) br. 211/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. godine o građanskoj inicijativi (dalje u tekstu: Uredba), kojom se uređuje oblik sudjelovanja javnosti u oblikovanju europskih javnih politika, tzv. europska građanska inicijativa koja omogućuje jednom milijunu državljana znatnog broja država članica Europske unije da izravno zatraže Europsku komisiju da predloži za njih relevantnu zakonodavnu inicijativu u području nadležnosti Europske unije.

Kako je područje europske građanske inicijative na razini Europske unije uređeno uredbom kao sekundarnim izvorom prava Europske unije, koja će s danom pristupanja biti neposredno i u cijelosti primjenjiva u Republici Hrvatskoj, ovaj zakonski prijedlog omogućava provedbu navedene Uredbe.

Predmetna uredba u članku 6. uređuje da prije početka prikupljanja izjava o potpori, organizatori zahtijevaju od nadležnog tijela relevantne države članice da potvrdi kako je sustav internetskog prikupljanja koji se koristi za prikupljanje izjava o potpori u skladu sa člankom 6. stavkom 4. Uredbe te da nadležno tijelo, kada je sustav internetskog prikupljanja u skladu s navedenom odredbom Uredbe, izda potvrdu u tu svrhu, u skladu s modelom utvrđenim u Prilogu IV Uredbe.

Predmetna uredbom u članku 8. utvrđuje da organizatori podnose izjave o potpori, u papirnatom ili elektroničkom obliku, relevantnim nadležnim tijelima u državi članici radi provjere i certificiranja te da nadležna tijela izdaju potvrdu u skladu s modelom utvrđenim u Prilogu VI. Uredbe, kojom potvrđuju broj valjanih izjava o potpori za dotičnu državu članicu.

Sukladno članku 15. Uredbe, za potrebe provedbe članka 6. stavka 3. Uredbe, države članice određuju nadležna tijela odgovorna za izdavanje potvrda da je sustav internetskog prikupljanja koji se koristi za prikupljanje izjava o potpori u skladu s Uredbom, odnosno da ima uspostavljena odgovarajuća sigurnosna i tehnička obilježja sukladno Uredbi. Također, za

potrebe provedbe članka 8. stavka 2. Uredbe, svaka država članica određuje jedno nadležno tijelo odgovorno za koordinaciju procesa provjere izjava o potpori i izdavanja potvrde kojom se potvrđuje broj valjanih izjava o potpori za dotičnu državu članicu.

Uredbom je također određeno da države članice osiguravaju da organizatori budu primjereno kažnjeni za kršenje ove Uredbe, a posebno zbog lažnih izjava organizatora i neovlaštene uporabe podataka te da kazne trebaju biti učinkovite, razmjerne i odvraćajuće.

Kako bi se omogućila provedba Uredbe, ovim se zakonskim prijedlogom utvrđuju nadležna tijela, postupak potvrđivanja sustava internetskog prikupljanja te postupak provjere i potvrđivanja izjava o potpori.

Zakonskim prijedlogom određuje se Ministarstvo uprave kao nadležno tijelo za izdavanje potvrde da je sustav internetskog prikupljanja koji se koristi za prikupljanje izjava o potpori u skladu s Uredbom te da potvrdu izdaje na temelju prethodne provjere usklađenosti sustava internetskog prikupljanja izjava o potpori sa člankom 6. stavkom 4.Uredbe (EU) br.211/2011 i s Uredbom (EU) br. 1179/201, koju provodi državno tijelo nadležno za sigurnost informacijskih sustava.

Zakonskim prijedlogom također se određuje Ministarstvo uprave kao nadležno tijelo za koordinaciju procesa provjere izjava o potpori i izdavanja potvrde kojom se potvrđuje broj valjanih izjava o potpori za Republiku Hrvatsku.

Uredbom se također utvrđuje da u obradi osobnih podataka na temelju ove Uredbe, organizatori građanske inicijative i nadležna tijela države članice djeluju u skladu s Direktivom 95/46/EZ i nacionalnim odredbama donesenim na temelju te Direktive. Kako je na temelju navedene Direktive u Republici Hrvatskoj donesen Zakon o zaštiti osobnih podataka („Narodne novine“ br. 106/12-pročišćeni tekst) nad čijom primjenom nadzor provodi Agencija za zaštitu osobnih podataka, ovim zakonskim prijedlogom također se utvrđuje da nadzor nad provedbom Uredbe (EU) br.211/2011 u području zaštite osobnih podataka, kao nadležno tijelo provodi Agencija za zaštitu osobnih podataka.

Što se tiče članka 14. Uredbe kojim je određeno da države članice osiguravaju da organizatori budu primjereno kažnjeni za kršenje ove Uredbe, posebno zbog lažnih izjava organizatora i neovlaštene uporabe podataka, Prijedlogom ovog zakona nisu predviđene posebne prekršajne odredbe, budući da za podnošenje neistinitih, odnosno krivotvorenih izjava o potpori, fizička osoba organizator podliježe kazni za kazneno djelo krivotvorena isprave iz članka 278. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11. i 144/12), dok su u odnosu na neovlaštenu uporabu podataka, prekršajne odredbe propisane Zakonom o zaštiti osobnih podataka, koji se, sukladno Uredbi, kao nacionalne odredbe donesene na temelju spomenute Direktive 95/46/EZ, u cijelosti primjenjuje na obradu osobnih podataka u primjeni Uredbe.

To su osnovna pitanja koja se predlaže urediti ovim Prijedlogom zakona.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstava u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DONOŠENJE OVOGA ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Zbog potrebe usklađivanja domaćeg zakonodavstva s propisima Europske unije na području građanske inicijative, sukladno članku 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora, predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Prilaže se tekst Konačnog prijedloga zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 211/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. godine o građanskoj inicijativi.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) BR. 211/2011 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD 16. VELJAČE 2011. GODINE O GRAĐANSKOJ INICIJATIVI

I. Uvodne odredbe

Članak 1.

Ovim Zakonom se za provedbu Uredbe (EU) br. 211/2011 Europskog parlamenta i vijeća od 16. veljače 2011. godine o građanskoj inicijativi (SL L 65, 11. 03. 2011.) (dalje u tekstu: Uredba (EU) br.211/2011) i Provedbene uredbe Komisije (EU) br.1179/2011 od 17. studenoga 2011. godine o tehničkim specifikacijama za sustav internetskog prikupljanja sukladno Uredbi (EU) br.211/2011 Europskog parlamenta i Vijeća o građanskoj inicijativi (SL L 301, 18. 11. 2011.) (dalje u tekstu: Provedbena uredba (EU) br. 1179/2011), utvrđuju nadležna tijela, provjera i izdavanje potvrda o uspostavi sigurnosnih i tehničkih obilježja sustava internetskog prikupljanja izjava o potpori te postupak provjere i potvrđivanja izjava o potpori.

Članak 2.

Pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju jednako značenje kao pojmovi uporabljeni u Uredbi (EU) br.211/2011.

II. Nadležna tijela

Članak 3.

Nadležna tijela za potrebe provedbe članka 6. stavka 3. Uredbe (EU) br.211/2011 odgovorna za izdavanje potvrde koja je njime predviđena su Ministarstvo nadležno za upravu i državno tijelo nadležno za sigurnost informacijskih sustava.

Nadležno tijelo za potrebe provedbe članka 8. stavka 2. Uredbe (EU) br.211/2011 odgovorno za koordiniranje procesa provjere izjava o potpori i za izdavanje potvrda koje su njime predviđene je Ministarstvo nadležno za upravu.

Za nadzor nad provedbom Uredbe (EU) br.211/2011 u području zaštite osobnih podataka, nadležna je Agencija za zaštitu osobnih podataka.

III. Postupak potvrđivanja sustava internetskog prikupljanja

Članak 4.

Zahtjev za izdavanje potvrde iz članka 6. stavka 3. Uredbe (EU) br.211/2011 organizatori podnose na obrascu, utvrđenom u dodatku I. koji je sastavni dio ovoga Zakona.

Članak 5.

Potvrdu iz članka 4. ovoga Zakona, u roku propisanom u članku 6. stavku 3. Uredbe (EU) br.211/2011, organizatorima izdaje Ministarstvo nadležno za upravu.

Potvrda se izdaje na temelju prethodne provjere usklađenosti sustava internetskog prikupljanja izjava o potpori sa člankom 6. stavkom 4. Uredbe (EU) br.211/2011 i s Provedbenom uredbom (EU) br. 1179/201, koju provodi državno tijelo nadležno za sigurnost informacijskih sustava.

Potvrda se izdaje bez naplate.

Ako predloženi sustav internetskog prikupljanja izjava o potpori ne ispunjava sve sigurnosne i tehničke zahtjeve u skladu s Uredbom (EU) br.211/2011 i Provedbenom uredbom (EU) br. 1179/201, Ministarstvo nadležno za upravu će u roku iz stavka 1. ovoga članka odbiti zahtjev organizatora za izdavanje potvrde.

IV. Postupak provjere i potvrđivanja izjava o potpori

Članak 6.

Pravo podržati građansku inicijativu imaju državljeni Republike Hrvatske koji su do isteka razdoblja za prikupljanje izjava o potpori navršili 18. godina.

Pravo podržati gradansku inicijativu imaju i državljeni druge države članice Europske unije koji imaju prebivalište ili privremeni boravak u Republici Hrvatskoj prema Zakonu o strancima, pod uvjetom da u matičnoj državi imaju biračko pravo.

Članak 7.

Biračko pravo državljeni Republike Hrvatske iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona, Ministarstvo nadležno za upravu provjerava prema evidenciji birača, koja se vodi u skladu s Zakonom kojim se uređuje registar birača.

Državljeni druge države članice Europske unije iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona, dužni su uz izjavu o potpori priložiti potvrdu matične države kojom se dokazuje da u matičnoj državi imaju biračko pravo.

Članak 8.

Organizatori podnose izjave o potpori u papirnatom ili elektroničkom obliku, zajedno sa priloženim potvrdama iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona, Ministarstvu nadležnom za upravu, radi provjere i potvrđivanja.

Ministarstvo nadležno za upravu provjerava izjave o potpori i postojanje biračkog prava i svaku predloženu izjavu o potpori evidentira kao valjanu ili nevaljanu.

Na temelju provedene provjere, Ministarstvo nadležno za upravu izdaje organizatorima potvrdu o broju valjanih izjava o potpori.

Članak 9.

Ovaj Zakon objavit će su u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

DODATAK I.

**OBRAZAC ZAHTJEVA ZA IZDAVANJE POTVRDE O USKLAĐENOSTI
SUSTAVA INTERNETSKOG PRIKUPLJANJA IZJAVA O POTPORI S UREDBOM (EU)
br.211/2011 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD 16. VELJAČE 2011. GODINE
O GRAĐANSKOJ INICIJATIVI**

1. Ime i prezime, poštanska adresa i adresa elektroničke pošte osoba za kontakt:
2. Naziv predložene građanske inicijative:
3. Registarski broj koji dodjeljuje Komisija:
4. Datum prijave predložene građanske inicijative u internetski registar Komisije:
5. Podaci o informacijskom sustavu
 - uporaba prilagođene aplikacije Komisije DA/NE
 - razvoj vlastite aplikacije DA/NE
 - oznaka inačice aplikacije
 - opis funkcionalnosti informacijskog sustava internetskog prikupljanja
 - tehnički opis sustava internetskog prikupljanja
 - lokacija informacijskog sustava
 - mrežna adresa (URL)
6. Datum i potpis kontakt osoba:

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovom odredbom utvrđuju se pitanja koja se, za provedbu Uredbe (EU) br. 211/2011 Europskog parlamenta i vijeća od 16. veljače 2011. godine o građanskoj inicijativi i provedbene Uredbe Komisije (EU) br.1179/2011 od 17. studenoga 2011. godine o tehničkim specifikacijama za sustav internetskog prikupljanja sukladno Uredbi (EU) br.211/2011) Europskog parlamenta i Vijeća o građanskoj inicijativi, uređuju ovim Zakonom.

Uz članak 2.

Ovom odredbom propisuje se da pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju jednako značenje kao pojmovi uporabljeni u Uredbi (EU) br.211/2011.

Uz članak 3.

Ovim Odredbom utvrđuju se nadležna tijela za provedbu članka 6. stavka 3. i članka 8. stavka 2. Uredbe (EU) br.211/2011. te tijelo nadležno za nadzor nad provedbom Uredbe (EU) br.211/2011 u području zaštite osobnih podataka.

Uz članak 4.

Ovom odredbom utvrđuje se da organizatori građanske inicijative podnose zahtjev za izdavanje potvrde iz članka 6. stavka 3. Uredbe (EU) br.211/2011 na propisanom obrascu, koji se utvrđuje u dodatku I. koji je sastavni dio ovoga Zakona.

Uz članak 5.

Ovom odredbom utvrđuje se da potvrdu da je sustav internetskog prikupljanja izjava o potpori uskladen s člankom 6. stavkom 4. Uredbe (EU) br.211/2011 i s Uredbom (EU) br. 1179/201, izdaje Ministarstvo nadležno za upravu, na temelju prethodne provjere usklađenosti sustava koju provodi državno tijelo nadležno za sigurnost informacijskih sustava. Također se utvrđuje da se potvrda izdaje bez naplate te se utvrđuje da će Ministarstvo nadležno za upravu odbiti zahtjev organizatora za izdavanje potvrde o usklađenosti sustava ako predloženi sustav internetskog prikupljanja izjava o potpori ne ispunjava sve sigurnosne i tehničke zahtjeve u skladu s Uredbom (EU) br.211/2011 i Uredbom (EU) br. 1179/201.

Uz članak 6.

Ovom odredbom utvrđuje se da pravo podržati građansku inicijativu imaju državlјani Republike Hrvatske koji su do isteka razdoblja za prikupljanje izjava o potpori navršili 18. godina te državlјani druge države članice Europske unije koji imaju prebivalište ili privremeni boravak u Republici Hrvatskoj prema Zakonu o strancima, pod uvjetom da u matičnoj državi imaju biračko pravo.

Uz članak 7.

Ovom odredbom utvrđuje se način provjere biračkog prava za osobe koje imaju pravo podržati građansku inicijativu.

Uz članak 8.

Ovom odredbom utvrđuje se da organizatori podnose izjave o potpori Ministarstvu nadležnom za upravu, utvrđuje se postupak provjere i utvrđuje se da Ministarstvo nadležno za upravu na temelju provedene provjere izdaje organizatorima potvrdu o broju valjanih izjava o potpori.

Uz članak 9.

Ovom odredbom utvrđuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.